

Sygn. akt: VII U 1507/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca – SSO Lucyna Stąsik - Żmudziak

Protokolant prot. sądowy Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 roku w Lublinie

sprawy J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty socjalnej i rodzinnej

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 20 lipca 2015 roku znak:(...)

z dnia 20 lipca 2015 roku znak: (...)

oddala odwołania

Sygn. akt VII U 1507/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lipca 2015 roku, Znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 982) odmówił J. C. prawa do renty socjalnej z uwagi na to, że Komisja Lekarska ZUS uznała, iż wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy (decyzja – k. 10 akta dot. renty socjalnej).

W odwołaniu J. C. nie zgodził się z zaskarżoną decyzją oraz wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do renty socjalnej. Skarżący w uzasadnieniu odwołania wskazywał, iż stan jego zdrowia uzasadnia przyjęcie, że jest on całkowicie niezdolny do pracy podnosząc okoliczności dotyczące stanu zdrowia (odwołanie – k. 2 – 3 akta sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosilo o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 4 a.s.).

Kolejną decyzją z dnia 20 lipca 2015 roku, Znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1227 ze zm.), odmówił J. C. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazano, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 16 lipca 2015 roku stwierdziła u wnioskodawcy brak

całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (decyzja – k. 22 akta dot. renty rodzinnej).

W odwołaniu od powyższej decyzji J. C. nie zgodził się z zaskarżoną decyzją oraz wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do renty rodzinnej. Skarżący w uzasadnieniu odwołania wskazywał, iż stan jego zdrowia uzasadnia przyjęcie, że jest on całkowicie niezdolny do pracy podnosząc okoliczności dotyczące stanu zdrowia (odwołanie – k. 9 – 11 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wносиło o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 12 a.s.).

Postanowieniem z dnia 17 września 2015 roku Sąd postanowił połączyć sprawy z powyższych odwołań do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (postanowienie – k. 14 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca J. C., urodzony (...), w dniu 1 kwietnia 2015 roku złożył wniosek o rentę socjalną. Skarżący w okresie od (...) roku uczęszczał do czteroletniego liceum ogólnokształcącego oraz w miesiącu (...) roku przystąpił do egzaminu maturalnego. Wnioskodawca jest absolwentem politechniki - inżynieria środowiska - bez absolutorium. Pracował jako pracownik umysłowy i kierownik budowy. Od 1988 roku jest uprawniony do świadczenia rentowego z tytułu częściowej niezdolności do pracy. (wniosek – k. 1 – 2 a. dot. r.soc., zaświadczenie – k. 6 a. dot. r.soc.).

Rozpoznając wniosek orzeczeniem z dnia 26 lutego 2015 roku lekarz orzecznik ZUS uznał, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Rozpoznając wniesiony sprzeciw Komisja Lekarska ZUS podtrzymała ustalenia dokonane przez lekarza orzecznika i w orzeczeniu z dnia 16 lipca 2015 roku uznała, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy (orzeczenia – k. 7 oraz 9 a. dot. r.soc.).

W oparciu o powołane orzeczenie organ rentowy wydał w dniu 20 lipca 2015 roku zaskarżoną decyzję, w której odmówił wnioskodawcy prawa do renty socjalnej.

Kolejnym wnioskiem z dnia 1 kwietnia 2015 roku J. C. domagał się przyznania renty rodzinnej po zmarłym ojcu A. C. w dniu (...) roku (wniosek k. 1 – 9 a. dot. r.r.).

Rozpoznając powyższy wniosek orzeczeniem z dnia 19 maja 2015 roku lekarz orzecznik ZUS uznał, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy oraz nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Rozpoznając wniesiony sprzeciw Komisja Lekarska ZUS podtrzymała ustalenia dokonane przez lekarza orzecznika i w orzeczeniu z dnia 16 lipca 2015 roku uznała, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy oraz nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji (orzeczenia – k. 13 oraz 20 a. dot. r.r.).

W oparciu o powołane orzeczenie organ rentowy wydał w dniu 20 lipca 2015 roku zaskarżoną decyzję, w której odmówił wnioskodawcy prawa do renty rodzinnej.

Celem zbadania zasadności odwołań i prawidłowości wydanych decyzji Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych o specjalnościach z zakresu ortopedii, neurologii oraz neurochirurgii (postanowienie - k. 6 a.s.).

Z opinii łącznej w/w biegłych z dnia 9 listopada 2015 roku wynika, iż ubezpieczony cierpi na zespół bólowy kręgosłupa, lewostronne boczne skrzywienie z ograniczeniem ruchomości, bez objawów drażnienia korzeni nerwowych, hipoplazję lewego przedramienia i lewej ręki, przebyte w dzieciństwie leczenie operacyjne z powodu syndaktylii palców II-V lewej ręki, upośledzenie chwytu lewej ręki, przebyte złamanie lewej kości skokowej, mierne upośledzenie wydolności chodu oraz przebyte w 1975 roku stłuczenie OUN (opinia – k. 30 a.s.).

Biegli wskazali, iż po wykonaniu badań wnioskodawcy oraz po zapoznaniu się ze zgromadzoną dokumentacją medyczną, nie stwierdzają oni u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (opinia – k. 30 a.s.).

W dalszej części opinii z dnia 9 listopada 2015 roku biegli wskazali, iż wnioskodawca ma miernie upośledzoną sprawność ruchową. Porusza się bez zaopatrzenia ortopedycznego. Z wrodzoną wadą lewej ręki ukończył szkołę podstawową, Liceum Ogólnokształcące, dostał się na studia. Mimo przebytego urazu wielonarządowego, zdobył niepełne wyższe wykształcenie i pracował zawodowo. Obecnie używa jedynie wkładki 2cm do lewego buta, celem wyrównania skrócenia lewej kończyny dolnej oraz przyjmuje leki przeciwzapalno-przeciwbólowe. Praktycznie nie jest leczony z powodu schorzeń narządów ruchu. Obecny stan wydolności narządów ruchu i układu nerwowego nie czyni wnioskodawcy całkowicie niezdolnym do pracy i nie sprowadza na opiniowanego niezdolności do samodzielnej egzystencji (opinia – k. 30 a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z opinii biegłych sądowych oraz znajdujących się w aktach organu rentowego, które obdarzono wiarą w całości. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne, przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień.

Rozstrzygając w sprawie Sąd oparł się na powołanej opinii biegłych. Biegli przeprowadzili bezpośrednie badanie wnioskodawcy, wnikliwie przeanalizowali jego dokumentację medyczną i omówili wpływ zdiagnozowanych u niego schorzeń na zdolność do pracy oraz zdolność do samodzielnej egzystencji. Wnioski zawarte w powołanej opinii są wystarczająco uzasadnione. Z tych względów powołaną opinię Sąd uznał za wiarygodną, miarodajną i wyczerpującą a przez to przedstawiającą wystarczające wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99).

Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd w całości podzielił wnioski biegłych w zakresie ustalenia u wnioskodawcy braku całkowitej niezdolności do pracy oraz braku niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Sąd zważył, co następuje:

Wobec braku podstaw do uwzględnienia odwołań, podlegały one oddaleniu.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 982 ze zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Rentę przyznaje się na stałe - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała (art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy), bądź na wskazany okres - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa (art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy).

Całkowita niezdolność do pracy może powstać po upływie okresów wskazanych w powyższym przepisie (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2006 r., II UZP 4/06, OSNP 2006, nr 21-22, póż. 334, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2009 r., I UK 346/08, LEX nr 515411) ale dla nabycia prawa do renty socjalnej istotne jest, by przyczyna naruszenia sprawności organizmu osoby ubezpieczonej (powodująca całkowitą niezdolność do pracy) powstała nie później niż w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy.

Pojęcia "całkowita niezdolność do pracy" i "naruszenie sprawności organizmu" nie są tożsame. Można więc stwierdzić, że całkowita niezdolność do pracy i naruszenie sprawności organizmu mogą powstać w różnych momentach. Możliwe jest więc, że całkowita niezdolność do pracy powstanie później niż naruszenie sprawności organizmu. Może się zdarzyć, że zmiany chorobowe u osoby, u której doszło do naruszenia sprawności organizmu, nasila się do tego stopnia, że uniemożliwią jej wykonywanie jakiegokolwiek pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2007 r., II UK 259/06, niepublikowany). Tak więc zasadnicze znaczenie ma to, że naruszenie sprawności organizmu z powodu

którego doszło do całkowitej niezdolności do pracy musi powstać w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy.

Całkowita niezdolność do pracy musi pozostawać w związku przyczynowym z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w okresach wynikających z przepisu art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy.

W przedmiocie wniosku skarżącego o przyznanie renty rodzinnej po zmarłym ojcu wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 67 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r., nr 153, poz.1227) do renty rodzinnej uprawnione są dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione.

Przepis art. 68 ust. 1 stanowi, że dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Do ustalenia całkowitej niezdolności do pracy mają zastosowanie zasady i tryb określony w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2009.153.1227 j.t. ze zm.) wyrażone w art. 12-14. Stosownie do art. 12 ust. 2 tej ustawy całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Przy czym, przy ocenie stopnia niezdolności do pracy

i przewidywanego okresu jej trwania oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej, a także celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd oparł się na opiniach biegłych lekarzy sądowych, weryfikowanych dokumentacją medyczną. Należy tutaj zwrócić uwagę na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007 r. (III UK 130/06, OSNP 2008/7-8/113, LEX 368973), zgodnie z którym „Opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku. Sąd nie może - wbrew opinii biegłych - oprzeć ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu”. Sąd orzekający stanowisko to w pełni podziela.

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego należy stwierdzić, że J. C. nie spełnia obecnie przesłanek do nabycia prawa do renty socjalnej, gdyż nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Ponadto skarżący nie spełnia również przesłanek do nabycia prawa do renty rodzinnej z uwagi na brak całkowitej niezdolności do pracy oraz brak niezdolności do samodzielnej egzystencji.

W tym stanie rzeczy decyzje organu rentowego odmawiającą J. C. przyznanie prawa do dochodzonych świadczeń należy uznać za prawidłowe, zaś odwołania od nich oddalić.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji.